

Ympäristöministeriö

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN LAUSUNTO VESIENHOIDON YMPÄRISTÖTAVOITTEET JA POIKKEAMINEN TYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa maa- ja metsätalousministeriöltä vesienhoidon ympäristötavoitteet ja poikkeaminen työryhmän mietinnöstä. Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa seuraavaa:

Lainsäädännön selkiyttäminen ja vakiintuneen oikeuskäytännön ottaminen osaksi lainsäädäntöä on ministeriön näkemyksen mukaan tarpeen. Esitys sujuvoittaa lupaprosesseja ja lisää ennakoitavuutta, mutta samalla se myös lisää byrokratiaa ja kustannuksia, esimerkiksi yksittäisen lisäselvityksen kustannuksen arvioidaan olevan noin 5 000 – 10 000 euroa. Nykyisessä hallitusohjelmassa todetaan, että maataloudelle ei aiheuteta lisäkustannuksia. Tämä tulisi mietinnössä ottaa huomioon.

Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että esityksen osalta tulisi tehdä maaseutuvaikutusten arviointi. Suurin osa mietintöä koskevista toimista tapahtuu kuitenkin maaseutualueilla.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin uudet lupamenettelyssä sovellettavaksi tulevat säännökset vesien tilan ympäristötavoitteista ja niistä poikkeamisesta. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi vesilakia ja ympäristönsuojelulakia siltä osin, kuin niissä on tarpeen säätää ympäristötavoitteiden huomioimisesta lupamenettelyssä.

Mietinnössä esitetään lisättäväksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin uusi luku 3 a. Yksityiskohtaisissa pykäläkohtaisissa perusteluissa (s. 32) todetaan, että uutta lukua sovellettaisiin vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisissa lupamenettelyissä asettamalla lupaharkinnassa huomioitavaksi vesien tilan ympäristötavoitteet.

- Perustelusta on pääteltävissä, että lisättävän luvun ympäristötavoitteilla ei olisi tarkoitus lisätä maa- ja metsätalouden toimintaan vaikuttavia rajoituksia tai uusia selvitysvelvollisuuksia, vaan ehdotettu vesien tilaa koskeva ympäristötavoite koskisi ainoastaan lupakynnyksen ylittäviä hankkeita ja toimintaa.
- Tässä yhteydessä on lisäksi todettava, ettei ympäristönsuojelulain ja vesilain tarkoittamien lupien hakemisen kynnyksestä ole tarkoitus muuttaa nykyisestä ja ulottaa siten uuden 3 a luvun vesien tilatavoitteen soveltamista maa- ja metsätalouden hankkeisiin, jotka eivät vaadi ympäristönsuojelulain tai vesilain mukaista lupaa.

Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että uuden 3 a luvun nimi "Vesien tilan ympäristötavoitteet" muutettaisiin muotoon "Vesien tilan ympäristötavoitteet vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisesti".

lain mukaisissa lupamenettelyissä”, jotta tarkoitukseen olennaisesti liittyvä soveltamisalaa koskeva rajoitus kävisi selkeästi ja täsmällisesti ilmi. Selvyyden vuoksi olisi myös korvattava esimerkiksi perustelujen 20 a §:ssä (s. 33) ja 20 b §:ssä (s. 34) käytetty ”vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisissa menettelyissä” muotoon ”vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisissa lupamenettelyissä”.

Maa- ja metsätalousministeriö painottaa, että lupakynnystä ei saa alentaa. Lupakynnyksen alentamisella olisi negatiivisia seurauksia erityisesti pieniin maa- ja metsätalouden elinkeinonharjoittajiin esimerkiksi eläinsuojien lupaharkinnassa tai ojituksissa.

Maa- ja metsätalousministeriö huomauttaa, että ekologisen tilan osalta vuodesta 2027 alkaen tavoitteiden saavuttaminen vaiheittain on mahdollista ainoastaan luonnonolosuhteiden vuoksi. Teknisesti tai taloudellisesti kohtuuttomuus ei enää ole peruste määräjän pidentämiselle. Työryhmän mietinnössä tausta –kohdassa todetaan, että lainsäädäntöä olisi myös tästä syystä tarkistettava. Ehdotetussa 25 § muotoilussa kohtaa ei kuitenkaan ole tarkistettu näiltä osin. Ymmärtääkseen, että vain luonnonolosuhde voi lain voimaan tultua olla määräjän pidentämisen edellytys, on luettava pykäläkohtaiset perustelut.

Lisäksi ministeriö toteaa, että perusteluihin tulisi lisätä, että valtioneuvoston asetuksen valmistelusta vastaavat VMJL 4§ mainitut ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö toimialoillaan.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Erityisasiantuntija

Riikka Knaapi

Jakelu

ympäristöministeriö

VN/30326/2022-MMM-39

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: